

[Bilgrav-Nielsen.]

fredskorpsarbejde, rykker stadig mere og mere frem i billedet som initiativer af høj positiv betydning. Det hedder i regeringens tiltrædelseserklæring, at man vil undersøge mulighederne for opbygning af særlige danske FN-styrker med speciel uddannelse. Det vil uden tvivl være særdeles værdifuldt, om dette kan lykkes. Det må være en vigtig opgave for os at gøre det sikkerhedspolitiske virkefelt stadig bredere. Personlig er jeg ikke i tvivl om, at det ville være meget værdifuldt, om man kunne udvide virkefeltet til også at omfatte fredskorpsarbejde, og hvis man over for disse forskellige muligheder kunne give de værnepligtige frit valg.

Skal der være perspektiv i vor sikkerhedspolitik og i vore debatter herom, må vi inddrage alle de aktiviteter, jeg her har nævnt, og vi må give dem en stadig større prioritet. Jeg håber, det vil lykkes, og jeg håber, at regeringen snarest vil iværksætte den i regeringserklæringen bebudede undersøgelse og vurdering af dansk sikkerhedspolitik, og at den for længst forberedte hvidbog om NATO snart må blive offentliggjort.

Morten Lange: Jeg skal høfligt begynde med at sige velkommen til denne debat. Det er jo ganske ejendommeligt, at det er den første forsvarsdebat, der har været afholdt i de snart mange år, socialistisk folkeparti har været repræsenteret i folketinget. Vi har måttet præcisere vor stilling til forsvaret ved, jeg havde nær sagt alle andre mulige og somme tider også umulige lejligheder. Jeg tror ikke, at det er sådan, at vor stilling til forsvaret er ukendt for nogen, men det er dog alligevel at betragte som værende i god orden, at vi her kan få lejlighed til mere formelt at tage spørgsmålet op.

Når dette er sagt, vil jeg tilføje, at efter hvad vi hidtil har hørt, kan dette højst karakteriseres som en særdeles sørgmodig debat. Der bliver klippet i frynser af hr. From, og der bliver afhøvlet majorpukler af hr. Bilgrav-Nielsen, alt sammen noget, som i frygtelig grad fjerner sig fra principstillingtagen. Det kunne naturligvis være meget hyggeligt, hvis det var en eller anden kommunalreform, vi diskuterede, men selv dér måtte det betegnes som utilstrækkeligt,

og over for et spørgsmål af den rækkevidde, som Danmarks sikkerhedspolitik må have, forekommer det mig at være en petitesserne debat, man hidtil har ført, og det bliver derfor ikke vanskeligt for mig at distancere mig fra, hvad der hidtil er sagt. Det bliver måske snarere svært at finde det, som vi jo trods alt plejer at finde her i tinget, en eller anden form for kontakt mellem parterne, som kan føre til, at vi kommer fremover. Jeg skal bestræbe mig, så godt jeg kan, for at se, hvor der kan findes spor af kontinuitet, men det mest afgørende vil givetvis være, at jeg bliver nødt til at lægge en afgørende afstand imellem, hvad der hidtil har været fremført, og det standpunkt, mit parti indtager til den nuværende forsvarsordning.

Principielt er vi af den opfattelse, at et dansk forsvar i den tid, vi lever i, og med de militære midler — våben — der findes, simpelt hen er ikke-lad-sig-gørligt. Vi er som land betragtet naturligvis et overordentligt smukt land, det kan man tale meget om, men forsvarsmæssigt er vi nu ikke sådan særlig ideelt indrettet. Vi er en ussel klat moræneler, når man skal se på det sådan mere strategisk, og jeg kan ikke forestille mig opstillet et dansk forsvar, der virkelig effektivt vil kunne sikre, at en eller anden fjende ikke skal kunne trænge ind og erobre vort område i løbet af en meget, meget kort tid, inden — havde jeg nær sagt — noget som helst andet bliver sat i gang. Derfor mener vi, at et dansk forsvar i og for sig er blevet en oldnordisk sag, en sag, som for længst er gået over i historien, og noget, som vi i dag aldeles ikke ser nogen fornuftig mening i at bygge på.

Men selv med den meget afvisende holdning — og jeg håber, den er gjort tilstrækkelig præcis og klar — er vi naturligvis klar til at samarbejde med andre partier og se, hvor langt vi kan komme i en konsekvent målsætning, der går ud på at beskære forsvarsberedskabet, beskære de udgifter, der er, beskære den sikkerhedsmæssige belastning, som vi mener det er, noget, som vi håber vil have en fremtid for sig i Danmark i de kommende år. Vi præciserede det meget massivt for godt et års tid siden, da vi var inde i visse velkendte regeringsforhandlinger, hvor det var ganske klart for os, at uden en sådan målsætning for nedbringelse